

1750, 4

18

22

FACVLTATIS JVRIDICÆ
DECANVS
**JOH. CHRISTOPHORVS
SPITZ, JCTVS**

MEMORATÆ FACVLTATIS JVDICIIQVE ELECTORALIS
PROVINCIALIS ASSESSOR AC PROFESSOR PUBLI.
CVS NEC NON CIVITATIS CONSVL
requiriuntur de conditionum.

L. B. S.

ERFORDIA,

Typis JOANNIS CHRISTOPHORI HERINGII,
ACAD. TYPOGR.

ctiones, prout tertiam objecti juris partem constituunt, varie dispescuntur, præcipue autem à causa efficiente sunt vel reales ex jure in re descendentes uti Rei vindicatio, Actio confessoria & negotatoria, actio publiciana, pauliana, hypothecaria &c. vel mixtæ, quæ partim ex jure in re, partim ex jure ad rem fluunt, veluti hæreditatis petitio, actio familiæ Hereditatis, communis dividendo ac finium regundorum, aut in rem scriptæ, quæ de se quidem personales sunt, hoc tamen effectu, ut dentur contra quemvis possessorem, a jure superaddito, gaudent, quales sunt actiones quod metus causa, ad exhibendum, noxales, aquæ pluviae arcendæ & de retractu ex consanguinitate; aut personales, quæ ex jure ad rem ortum trahunt, inter quas, ut alias divisiones silentio involvamus, Conditiones quoque recensentur, sub harum tamen specialius sumtarum denominatione istæ solum actiones indigitantur, in quibus, si conditio furtiva excipiatur, non dominus adversus Dominum ad dominium in actorem transferendum agit, & quibus aliud nomen in jure non est tributum. Conditiones vero a veteri

re

re judiciorum More dicuntur, ubi litigatur certum
diem, quo juris experiundi gratia in judicio adesent,
inter se condicebant, inter has, ut ad scopum nostrum
propius delabamur, & conditio indebiti numeratur,
qua mediante indebitum per errorem solutum repeti-
tur, ad hanc autem cum fundamento juris instituen-
dam & feliciter finiendam requiritur, (1) ut solutum
fuerit indebitum tanquam debitum ex causa necessaria,
ad quod præstandum, si debitum vere subfuisse, invitus
constringi potuisset L. 52. & 65. §. 2. ff. de Cond. indebit.
Alioqui enim, si prædicta causa necessaria non subsit &
ex obligatione naturali imperfecta mero alicujus arbitrio
relicta solvat, conditio cessat. zoes. ad ff. tit. de
Condit. indeb. n. 8. (2) Ut solutio aut datio fuerit præ-
stata ex errore facti L. 10. C. de jur. & Fact. Ignor. atque
sic is, qui scienter aut per ignorantiam juris solvit, à re-
petitione excluditur, cum ejus, cuius per errorem dati
ex æquitate repetitio est, scienter aut per ignorantiam
juris dati sit donatio HARPRECHT. ad Instit. jur. tit. quib.
mod. re contrab. obl. §. 1. n. 53. seqq. cum hic de rebus
amissis recuperandis agatur ubi error juris pro scientia
habetur, COCCET. Jus civ. contrav. tit. de condit. indeb.
q. 14. nisi lex ipsa solventibus patrocinetur uti debitoribus
immoderatas usuras solventibus, item minorem in-
bus, pupillis, foeminis ac aliis quibus jura ignorare
permissum. SANDE lib. 3. t. 14. d. 7. BOCER. cl. 2. d. 8.
Th. 9. (3) Ut sit indebitum, nil autem refert, utrum sit
indebitum absolute tale, quale est debitum a pupillo
absque tutoris auctoritate promissum, quodque sub
conditione suspensiva, aut in diem an tantum, vel an &
quando simul incertum debetur, aut secundum quid,

X 2

modo

modo tamen sit indebitum naturale, quale est debitum
vi metuque vel spe futuræ numerationis promissum,
item quod nudo pacto remissum aut juramento nil de-
beri extinctum est. *L. 43. ff. de condic. indeb. l. 95. §. 4. ff.*
de solut. BACHOV. V. i. Disp. 22. th. 4. sive cui perpetua
obstat exceptio in favorem debitoris concessa, qualis
est is, qui per sententiam Judicis, quæ in rem judicatam
transfuit, absolutus est, hic enim, si id a quo vi sententiae
absolutus ex post errore facti lapsus suo adversario sol-
vat, in foro civili tanquam indebitum condicit, cum in
prædicto foro ob favorem litium sponendarum pro-
non debitore habeatur *L. 47. ff. de obl. & act.* atque sen-
tentia judicis propter utilitatem publicam pro veritate
æstimetur, & vim transactionis habeat, nec instrumen-
tis noviter repertis retractari queat *L. 4. C. de Re jud.*
exindeque maxime orirentur confusiones, nec non cre-
ditoribus quibusvis debitorem inique esse absolutum
dicendi, ac propter debitum postea ab ipso contractum
compensationem objiciendi, occasio daretur, per quod
lites immortales redderentur; quam sententiam tuen-
tur STRUV. Syntag. jur. civ. Exercit. 18. Tb. 38. TREVTL.
ad ff. tit. de condic. indeb. §. 10. lit. a. licet. LAVTERBA-
CHII Collegium dict. tit. §. 13. in fin. dissentiat fundans se in
L. 60. pr. ff. d. t. quoniam enim haec lex vel de foro inter-
no sumenda, aut de eo casu capienda, quo debitor abso-
lutus ac postea denuo conventus non expectata ulteriori
sententia ultro solvit atque sic à re judicata recessit, ita
COCCESI. Jus civ. controv. dict. tit. q. 11. quo favore quo-
que gaudet hæres a quo domus vel alia res per fidei-
commissum in diem relista est, si domum hanc ante-
quam dies cesserit ex parte incendio destructam suis
im-

impensis restauraverit, & his non deductis eandem
fideicommissario tradiderit, p. L. 40. §. 1. ff. de condic.
indeb. nec haec assertio per L. 33. ff. d. t. infringitur, ete-
nim in duobus his textibus plane diversi continentur
casus, in hoc siquidem scienter infundo alieno ædifi-
catum, adeoque dominus soli ædificium naætus, nihil
indebite accepit, cum, quidquid solo inædificatur,
solo cedat, §. 30. Inst. de Rer. divisi. in illo vero, cum re-
paratura, antequam dies fideicommissi cessit, fuerit fa-
cta, adhuc est fundus hæreditis, hicque debitor speciei,
qui re in fideicommissum relata sine sua culpa aut de-
teriorata aut perempta non tenebatur. Similiter &
uxor id quod ex intercessione pro alio solvit regulari-
ter condicit, filio-familias vero mutuum acceptum sol-
venti haec Facultas denegatur, quia non in hoc, sicuti
in uxore, obligatio naturalis in totum est reprobata
& exceptio tantum in odium Fœneratorum data. Ut
statuitur in L. 40. ff. de condic. indeb. quam Legem in
cathedra fusius explicandam sibi assumpsit

NOBILIS AC CLARISSMVS

Jurium Candidatus

DN. CHRISTOPH. FRIDER.
MÜLLER

Cujus vitæ curriculus, ut brevibus hic recensetur,
Mos ab antiquo constanter receptus efflagitat, Natus
est iste Tilledæ in pago prope Francohusam sito 2. Apri-
lis 1724. Patrem Anno 1726. sub vocacione sua in
itinere curru suppressum ac è vivis extinctum in cine-

ribus suis veneratur M. CHRISTIANVM MÜLLER, qui
dum viveret Serenissimi Principis ac Duci Saxonici Leuco-
petrensis vulgo Weissenfelsensi, actualis Confessorius, desi-
gnatus Concionator superior Aulicus, nec non Consiliarius Ec-
clesiasticus ac Superintendens Friburgi erat; Matrem ad-
huc viventem honorat JULIANAM ELISABETHAM na-
tam de ZIEGENHORN, omnibus virtutibus sexui foemi-
nino decentibus conspicuam; Avum maternum colit
CHRISTOPHORVM FRIDERICVM de ZIEGENHORN
quondam Regiae Majestatis Polon. & Electoris Sax. Co-
lonellum legionis equestris ac Capitaneum equiratus
Nobilium provincialium meritissimum nunc pie defun-
ctum; a Matre, ut primis litterarum rudimentis instrue-
retur, privatis Praeceptoribus est traditus, adiutor fa-
etus circa annum aetatis XIV. paternos lares dimisit, at-
que sibi scholam Francohusanam elegit, in qua per IV.
Annos & quod excurrit sub auspicio Rectoris BORKII
& Correctoris JÄGERI liberales artes excoluit usque
dum Anno MDCCXLHI. Oratione de crudelitate Ty-
rannorum erga subditos habita publice valedixit, seque
ad bonarum artium Matrem Lipsiam contulit, ubi die
XV. Octobris ejusdem Anni a Rectorre tunc temporis
Magnifico, AVGVSTO FRIDERICO MÜLLERO Civitatis
academicæ jura impetravit, quo facto præcepta Phi-
losophiæ & Collegii Logico-Prædicti ex ore MÜLLERI
hauit, atque latissimum Jurisprudentiæ campum in
Scholis præstantissimorum ac celeberrimorum viro-
rum emensus est, etenim Jurisprudentiæ Ecclesia-
sticæ fundamenta explanantem exceptit MÜLLERVIM,
Jus cambiale dilucidantem adiit SIEGELIVM, Jus publi-
cum & germanicum tradentem audivit CRAMERVIM, &
præ-

prælectionibus JOACHIMI, ad juris Institutiones, pan-
dectas & jus feudale, nec non ejusdem collegiis practi-
cis disputationis, Examinatoriis & Actorum relatoriis
assidue interfuit, post triennium effluxum sub præsti-
dio Illustr. RIVINI die XV. Novembris MDCCXLVI. ad
JACOB. FRIDER. LVDOVICI Doctrin, Pandectarum Tit.
de banorum possessionibus, nec non reliquos lib. XXXVII. tit.
ulos publice respondit, confectoque Specimine relatio-
nis ex Actis atque peracto Examine, a Facultate juridi-
ca Lipsiensi, ut in numerum Advocatorum suscipere-
tur, omnino dignus judicatus est, deinde Jurispruden-
tiæ fundamenta theoretice posita praxi consolidaturus
in Patriam civitatemque Friburgensem reversus per lit-
teras supplices a Regimine potentissimi Regis Poloni.
ac Electoris Sax. Commissoriæ ad præfecturam Fri-
burgensem, ut ad alterum præscriptum specimen pro
praxi conficiendum Acta ibidem ederentur, impetravit,
quo exhibito ad praxin juridicam publice exercendam
ex Speciali Regia gratia admissus est. Quoniam vero,
ut labores suos juridicos suprema laurea coronet, ex
re sua esse existimavit, hinc pro illa obtinenda Acade-
mica nostra adiit castra, & honestam suam intentio-
nem ordini nostro aperuit atque ad certamen Candida-
torum juris rigorosum reliquaque Specimina inaugu-
ralia admitti modeste rogavit; cur petitis a Facultate
nostra annueretur, nil obstat, quapropter textus tam
ex jure canonico, quam civili elaborandos eidem com-
municavit, quos docte & legaliter enodavit, atque ad
ipsas quæstiones in ipso Examine propositas tam eru-
dite prompteque respondit, ut unanimi consensu su-
prema doctoratus laurea omnino dignus judicatus
proin

proindeque ad edenda reliqua Specimina inauguralia
utpote Lectionem Cursoriam ad L. 40. ff. de Condic.
indeb. publice ex cathedra habendam & Dissertationem
inauguralem

DE

OBLIGATIONE DOMINI ERGA VASALLVM

fuerit admissus. Ad quos actus solennes d. XI. Augu-
sti in collegio JCTorum majori peragendos, ut Magni-
ficus Dominus Universitatis nostræ Rector, nec non
reliqui Domini Proceres ac Cives interesse dignentur,
officiale ac amice invitantur, rogantur. Publ. sub Si-
gillo Facult. Jurid. d. IX. Aug. A. O. R. MDCCL.

L. S.

Erlurt, Diss., 1748-51

X 2387035

ULB Halle
006 771 165

3

VD 78

B.I.G.

Black

3/Color

White

Magenta

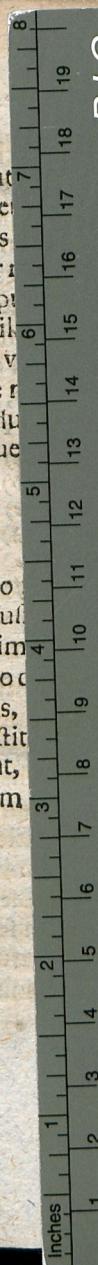
Red

Yellow

Green

Cyan

Blue

1750, 4
18
22

ACVLTATIS JVRIDICÆ

DECANVS

CHRISTOPHORVS
SPITZ, JCTVS

FACVLTATIS JVDICIQVE ELECTORALIS
ALIS ASSESSOR AC PROFESSOR PVBLI-
S NEC NON CIVITATIS CONSVL
ministris de conditionum.

L. B. S.

ERFORDIAE,
NNIS CHRISTOPHORI HERINGII,
ACAD. TYPOGR.